

Zprávy / Reports

Kulturní a sociální antropologie východní Asie: Každoroční konference

Cultural and Social Anthropology of East Asia: Annual Workshops

LUCIE OLIVOVÁ

Katedra asijských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 80 Olomouc

Katedra asijských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci od roku 2006 pořádá každoročně konference v oboru *Kulturní a sociální antropologie východní Asie*. Kromě první „rozjezdové“ konference měla každá následující vlastní tematické zaměření:

„Zvířecí mýty a mytická zvířata“ (2008), „Postava šibala v asijské slovesnosti“ (2009), „Integrace východoasijských menšin v České republice“ (2010) a „Skupiny ‚znevýhodněných‘ v asijských zemích“. Výroční pátá konference se konala v pátek 25. listopadu 2011 na Univerzitě Palackého – detaily jsou uvedeny na stránkách Katedry asijských studií (www.kas.upol.cz, pod hlavičkou Věda a výzkum).

Smyslem těchto konferencí je posílit obor antropologie v České republice a zároveň ho rozšířit na regiony, související se studijním a výzkumným zaměřením hostitelského pracoviště. Dosud na konferencích hovořili odborníci na Čínu, Indii, Vietnam, Tibet, Burjatsko, Ujgursko, Mongolsko, Koreu, Japonsko aj. Neznamená to, že bychom zvali jen „orientalisty“ a antropology, naopak. Konferencí se účastnili folkloristé, religionisté, archeologové nebo etnozoologové, nedotčení znalostí asijských jazyků, jejichž příspěvky mimo jiné kladly důraz na teoretické aspekty a komparaci. Počet přibližně patnácti badatelů se při těchto jednodenních akcích osvědčil jako ideální pro zasvěcenou diskusi.

Dalším pozitivem olomouckých „asijských“ konferencí je skutečnost, že jsou ukončeny výstupem v podobě recenzovaného sborníku, jmenovitě:

Olivová, Lucie (ed.), *Postava šibala v asijské slovesnosti*. Olomouc: Nakladatelství Univerzity Palackého, 2009.

Olivová, Lucie a kolektiv, *Zvířecí mýty a mytická zvířata*. Praha: Academia, 2010.

Barešová, Ivona (ed.), *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Nakladatelství Univerzity Palackého, 2011.

Organizátoři považují za významné, že na konferenci přijíždějí kolegové z jiných českých univerzit a výzkumných center, například Masarykovy univerzity v Brně, Univerzity Karlovy v Praze, Ostravské univerzity, Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Orientálního ústavu Akademie věd ČR nebo z ciziny, například ze Slovenska, Japonska či Taiwanu. Přesto se zdá, že konference z oboru kulturní a sociální antropologie východní Asie ještě nejsou v antropologické obci dostatečně známé,

Grotteskni dvojice, otisk z reliéfního kachle, Čína, 12. století.

a nemají tudíž širší odezvu, jaká jim přináležejí. Pokud tyto řádky v čtenáři podnítily zájem, je možné ho naplnit ne-li letos, pak tedy v roce 2012 a dalších.

Kontakt: Doc. Lucie Olivová, DSc., Katedra asijských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 80 Olomouc, e-mail: lucieolivova@volny.cz.

Konference na Katedře teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Workshops at the Department of Cultural Studies
(Culturology), Faculty of Arts,
Charles University in Prague

MARKÉTA POLÁKOVÁ

*Katedra teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze, Celetná 20, 110 00 Praha 1*

Katedra teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v průběhu listopadu tohoto roku pořádala dvě konference: Kulturologie skrze genderové brýle se konala 7. 11. a Kulturologie v kontextu životní reality, uspořádána u příležitosti dvaceti let novodobé existence oboru, se uskutečnila 20. 11. 2011.

Genderové brýle

První konference, která byla věnovaná genderovým aspektům studia člověka, společnosti a kultury, byla určena nejen studentům a studentkám oboru kulturologie, ale i vědeckým pracovnícům a pracovníkům, kteří se dané problematice dlouhodobě věnují (obr. 1–2). Tři přednáškové bloky nabídly celkem čtrnáct příspěvků a mezi přednášejícími byli zástupci z Katedry teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Katedry biologie a ekologické výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, dále Fakulty humanitních studií a Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, Ministerstva vnitra České republiky či Sociologického ústavu Akademie věd České republiky.

Studium mužských a ženských rolí ve společnosti bylo v jednotlivých příspěvcích představeno z hlediska biologické determinace, feministických konceptů, kulturní a sociální antropologie i mediálních studií. Nakolik jsou vztahy mužů a žen determinovány biologickými a biosociálními faktory? Jak stát coby mocenská instituce vytváří a reprodukuje genderové vzorce chování a genderové stereotypy? Jakou perspektivu oproti androcentrickému studiu člověka a kultury vnesl „ženský hlas“ do vědy a výzkumu? A jakým způsobem se feminita, maskulinita a sexualita odráží v médiích? Konference Kulturologie skrze genderové brýle právě díky svému interdisciplinárnímu pohledu umožnila nový prostor k debatám

Obr. 1. Konference *Kulturologie skrze genderové brýle* (7. 11. 2011). Vedoucí Katedry teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze PhDr. Václav Soukup, CSc.: *Mužství a ženství v perspektivě feministické antropologie*.

nejen na tyto otázky. Zároveň byly pro danou problematiku přínosem prezentace jednotlivých empirických šetření. Ať již v podobě představení problematiky genderu v papuánských společnostech, které jsou charakteristické svou silnou polarizací mužského a ženského světa, vycházejícího z výzkumného pobytu na Papui-Nové Guineji v komunitě Yawan v údolí Uruwa či analýzy genderových stereotypů v seznamovacích inzerátech na internetu. Zajímavým příspěvkem bylo rovněž nastínění možnosti řešení problematičtějšího hierarchického vztahu mezi badatelkou a informantem/informantkou prostřednictvím feministického přístupu ke kvalitativnímu výzkumu.

Absolventi katedry

Následující konference s názvem *Kulturologie v kontextu životní reality* byla určena přednášejícím, studentům a absolventům Katedry kulturologie a jejím cílem bylo představení

Obr. 2. Konference *Kulturologie skrze genderové brýle* (7. 11. 2011). PhDr. Eva Ferrarová, Ph.D.: *Gender a moc v kulturologické a antropologické perspektivě*.